

Jaarverslag 2017

Vastgesteld door de Algemene Leden Vergadering (ALV) van 18 april 2018

Statutaire naam: Landelijke vereniging Mentorschap Netwerk Nederland
gevestigd te Utrecht
KvK nr.: 51690357

Utrecht, april 2018
Mentorschap Nederland
Postbus 13180
3507 LD Utrecht
www.mentorschap.nl
info@mentorschap.nl

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van Mentorschap Nederland (MN), de Landelijke Vereniging van Regionale Stichtingen Mentorschap (RSM).

Samen met de leden en de ruim 2000 bij hen aangesloten mentoren, zetten wij ons er voor in dat goed mentorschap, met tijd en aandacht op basis van vrijwillige inzet van al deze mentoren, overal in Nederland beschikbaar en bereikbaar is.

Iedereen, die zorg nodig heeft en regie over haar/zijn leven tekort komt, moet een goede vertegenwoordiging kunnen krijgen. Dat is onze missie.

Er is nog veel onbekendheid met mentorschap en daarom willen wij aan de weg timmeren om de bekendheid te vergroten.

In dit verslag leest u welke activiteiten we daartoe uitvoerden in 2017 en met welke resultaten.

De jaarrekening is separaat opgesteld en opvraagbaar.

Naast alle inzet van alle mentoren is er door vele anderen, in en om het landelijk netwerk van de Regionale Stichtingen Mentorschap, veel werk verzet. Voor al die inzet willen wij hen allen hartelijk danken.

De inzet van het landelijke bureau was mogelijk dankzij subsidie van VWS en diverse overige bijdragen waarvoor wij ook onze erkentelijkheid uitspreken.

Het aantal mensen dat aan onze stichtingen om mentorschap vraagt nam afgelopen jaren toe en zo ook in 2017. Het aantal mensen aan wie wij mentorschap bieden is ook in 2017 weer verder gegroeid. En dat stemt bemoedigend voor komende tijd, waarin wij aan de weg willen blijven timmeren, opdat die lijn zal kunnen worden voortgezet.

Henk Brandt, voorzitter

Nico Heinsbroek, directeur

Inhoud

1. Inleiding

2. Activiteiten en resultaten in 2017

- 2.1. Kennisdeling en bevorderen en borgen van kwaliteit
- 2.2. Landelijke voorlichting en PR
- 2.3. Ondersteuning besturing en bedrijfsvoering van de Regionale Stichtingen Mentorschap en zorg voor landelijke dekking
- 2.4. Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging

3. Organisatie in 2017

Bijlagen

- 1. Statutair doel en middelen
- 2. Samenstelling bestuur en bureau, ondersteuningsgroep, Commissie van Toezicht op Kwaliteit en Landelijke klachtencommissie
- 3. Regionale Stichtingen Mentorschap en coördinatoren
- 4. Lijst van gebruikte afkortingen

1. Inleiding

Mentorschap is een voorziening ten behoeve van de meerderjarige die, als gevolg van zijn of haar geestelijke of lichamelijke toestand, tijdelijk of duurzaam niet in staat is of wordt bemoeilijkt zijn belangen van niet vermogensrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen. Deze meerderjarige krijgt door de kantonrechter een mentor toegewezen, die als taak heeft om de cliënt met raad bij te staan en die de bevoegdheid heeft deze in het overleg over verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding te vertegenwoordigen.

In de meeste gevallen kan, waar nodig, een familielid of een bekende van de cliënt dit mentorschap op zich nemen. Soms is er echter geen familie of bekende aanwezig, om de betreffende taken te kunnen/willen vervullen. Dan kan men terecht bij een Regionale Stichting Mentorschap. Deze werft, selecteert, schoolt en begeleidt vrijwilligers die bereid zijn om het mentorschap uit te oefenen.

Er zijn 11 van deze stichtingen, samen dekken ze heel Nederland.

Naast het bemiddelen en begeleiden van vrijwillige mentoren, kan men er veelal ook terecht voor informatie en steun rondom familiementorschap en –vertegenwoordiging van wilsonbekwame cliënten in de zorg.

Mentorschap Nederland (MN) is de landelijke vereniging van deze regionale stichtingen. Mentorschap Nederland wil opkomen voor de belangen van volwassenen met beperkte wilsbekwaamheid en bijdragen aan hun wettelijke vertegenwoordiging ten overstaan van aanbieders van zorg en welzijn.

De missie van MN luidt:

“Elke burger in Nederland wordt, wanneer zij/hij de regie over haar/zijn leven verliest, zodanig gesteund en vertegenwoordigd, dat optimaal wordt opgekomen voor zijn/haar welbevinden en mogelijkheden om aan de samenleving deel te (blijven) nemen en te (blijven) leven in de stijl waarin zij/hij dit gewend is en wenst”.

Samen met de Regionale Stichtingen geeft MN hieraan inhoud.

De landelijke functies van MN zijn:

- Kennisdeling en bevorderen en borgen van kwaliteit;
- Voorlichting en PR;
- Ondersteuning besturing en bedrijfsvoering Regionale Stichtingen Mentorschap en zorg voor landelijke dekking;
- Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging.

Eind 2016 werd de speerpunten-notitie “Timmeren aan de weg” vastgesteld als kader voor onze inzet in 2017 en de jaren daarop, om ons werk verder te ontwikkelen en meer bekendheid te laten krijgen.

Begin 2017 werden daarbij de volgende punten als prioritaire punten nader bepaald:

- Werken aan mogelijke vernieuwingen in intake en uitvoering, ter versterking van het systematisch bevorderen en benutten van zelfredzaamheid en zelfbeschikking (eigen regie).

- Werken aan meer kennis over de inhoud en waarde van het mentorschap in het sociaal domein, m.n. binnen gemeenten, bij beleidsmakers en uitvoerders WMO, e.e.a. zowel door bekendheid te creëren bij mensen die een mentor nodig hebben als bij mensen die mogelijk mentor willen worden.
- Werken aan diversiteit in ons organisatienetwerk in de Regionale Stichtingen én Mentorschap Nederland. De ambitie is te komen tot duurzame organisaties met een divers samengesteld personeelsbestand (bestaande uit vrijwilligers en medewerkers), passend bij de regio's waarin zij actief zijn. Zodat alle mentoren ondersteuning kunnen geven aan wilsonbekwame mensen met diverse achtergronden. Op deze wijze wordt mentorschap voor iedereen toegankelijk en kan het passend worden aangeboden.

In het volgende hoofdstuk wordt beschreven welke activiteiten per taakgebied werden verricht en hoe er aan de speerpunten is gewerkt.

In hoofdstuk 3 staat hoe de bestuurlijke- en bureauorganisatie in 2017 eruit zag.

2. Activiteiten en resultaten in 2017

2.1. Kennisdeling en bevorderen en borgen van kwaliteit

Meerdere activiteiten zijn ontplooid om kennis en deskundigheid te delen, te ontwikkelen en kwaliteit te borgen.

Regio Vertegenwoordigers Overleg (RVO)

Eens per kwartaal is er een landelijk overleg met vertegenwoordigers van de coördinatorenteams van alle 11 stichtingen.

In de RVO-overleggen wordt op allerlei punten kennis en ervaring uitgewisseld.

Daarnaast worden in scholingsbijeenkomsten voor coördinatoren thema's uitgediept.

In juni 2017 werd tijdens een bijeenkomst het thema 'Omgaan met morele dilemma's' besproken. Artikel 12 van het VN-verdrag voor mensen met beperkingen en de betekenis van het uitgangspunt van recht op autonomie staan hierin centraal.

Aan de hand van 2 modellen; de 'Zelfbeschikkingsladder' en de 'Perspectieven Kwadrant' werd gekeken, hoe je dilemma's kunt ontrafelen en tot keuzes kan komen. Daarnaast werden morele dilemma's uit de praktijk met elkaar besproken.

Updating modellen en reader bij het scholingsprogramma

In 2017 werden 4 delen van de scholingsreader bijgewerkt; 'Hoe we werken', 'Ziektes en Aandoeningen', 'Zorgplan met wettelijk kader' en 'Bescherming bij mishandeling'. Tevens werd een extra bijlage aan de reader toegevoegd met afkortingen.

Daarnaast werden alle landelijke modeldocumenten gecheckt en waar nodig bijgewerkt.

In een overzicht staan alle landelijke modellen vermeld, met daarbij in de titel en in de documenten zelf, de oorspronkelijke datum, de laatste revisiedatum en of er inhoudelijke aanpassingen zijn gedaan. Ook wordt aangegeven of er aan een wijziging wordt gewerkt of gaat worden en wanneer nieuwe wijzigingen te verwachten zijn.

Daarnaast is op initiatief van Mentorschap Noordwest en Midden een enquête uitgezet onder alle RSM om een beeld te krijgen van de scholingsbehoefte van mentoren. De respons op deze scholingsenquête was groot. In de meeste RSM reageerde 40-50% van de mentoren op de enquête. Een aantal RSM wil graag aan de slag met E-learning. Andere RSM juist niet, tenzij het wordt gecombineerd met groepstrainingen. Verder werden diverse thema's benoemd, die men graag in workshops zou willen uitwerken, o.a. dementie, levenseinde, levenstestament en hoe om te gaan met instellingen die niet de juiste zorg geven.

De enquête biedt veel suggesties en zal nader worden geanalyseerd.

Dag van de mentor

Op zaterdag 28 oktober werd in De Reehorst te Ede de jaarlijkse Dag van de Mentor georganiseerd. Titel en thema was "Mijn kracht als mentor".

Na het openingswoord door directeur Nico Heinsbroek gaf docent/onderzoeker Leontine Groen een inleiding over de uitdagingen voor de mentor bij de gezamenlijke besluitvorming met kwetsbare zorgvragers.

Vervolgens hield Theater Draad met haar terugspeeltheater de aanwezigen aan de hand van ter plekke aangereikte ervaringen, een spiegel voor. Het publiek genoot van de vaak onverwachte invalshoek die de acteurs kozen.

Na een goed verzorgde informele lunch konden de aanwezigen deelnemen aan een mentorcafé of workshop naar keuze. In de mentorcafés had men de gelegenheid aan de hand van stellingen met collega's met een cliënt in dezelfde doelgroep ervaringen uit te wisselen. De workshops waren divers: samenwerking met de bewindvoerder; meer inzicht in de gewijzigde zorgwetten; verdieping in wet- en regelgeving en de bevoegdheden van de mentor; zelfbeschikking van de cliënt en je rol als mentor; afstand en nabijheid tot ambulante cliënten en persoonlijk leiderschap.

De 300 deelnemers aan de dag waren over het algemeen tevreden tot zeer tevreden over deze dag die zij als geslaagd, leerzaam en gezellig hebben ervaren.

Versterking en benutten van zelfredzaamheid en zelfbeschikking

In juli 2017 werd door de Nederlandse overheid het VN verdrag voor rechten van mensen met een beperking geratificeerd. Dit verdrag stelt onder meer (artikel 12) dat het recht op zelfbeschikking erkend dient te (blijven) worden. Als en wanneer hun beperking uitoefening van dit recht bemoeilijkt, dienen ze steun te krijgen.

Beschermingsmaatregelen dienen niet onnodig te worden 'opgelegd' en mentorschap moet, indien nodig, steeds gericht zijn op het steunen van eigen regie en niet op het onnodig overnemen van de besluitvorming. De ratificatie getuigt van erkenning van de visie op 'Goed Mentorschap' van waaruit wij werken: 'Steunen waar het kan, alleen overnemen waar het moet' (ofwel: supported judgement in plaats van substituted judgement).

In het kader van de notitie 'Timmeren aan de weg' willen we deze visie meer bekendheid geven. In concreto is gewerkt aan het verzamelen van informatie over het levenstestament en is door een werkgroep vanuit het Regio Vertegenwoordigers Overleg (RVO) gestart met de beschrijving van een intake procedure waarbij de coördinator kijkt of en hoe mensen zelf, met hun naasten, zo veel mogelijk in eigen regie kunnen (blijven) voorzien. Hierbij wordt ook gekeken of met behulp van een volmacht mensen zelf hun vertegenwoordiging kunnen regelen, als ze wilsonbekwaam (kunnen) worden.

De bedoeling is dat we hiermee ook een handreiking voor zorgaanbieders gaan ontwikkelen.

Diversiteit

In het meerjarig speerpuntenbeleid 'Timmeren aan de weg' dat in 2016 werd geformuleerd, is als één van de speerpunten opgenomen: meer dan nu tegemoet gaan komen aan alle dimensies van diversiteit¹. Daar is in 2016 verkennend mee gestart en in 2017 verder uitgewerkt.

Binnen het thema 'Diversiteit' willen we inzicht krijgen in de diverse behoeften aan vertegenwoordiging bij wilsonbekwaamheid van mensen met diverse achtergronden. Het gaat daarbij om mensen die een mentor nodig hebben én hun familieleden of naasten. Ook richten we ons op (toekomstige) mentoren, medewerkers en bestuurders van Mentorschap (regionaal en landelijk).

¹ Diversiteit richt zich op vijf dimensies: etnische, culturele en religieuze diversiteit, arbeidsbeperkingen en chronische ziekten, LHBTI, gender en leeftijd.

Daarnaast willen we de bekendheid van mentorschap bij (groepen) mensen met diverse achtergronden en de betrokken organisaties vergroten. En kennis ontwikkelen omtrent de effecten van diverse vormen van voorlichting op de diverse doelgroepen.

Vier Regionale Stichtingen Mentorschap (RSM) hebben aangegeven samen met Mentorschap Nederland aan diversiteit te willen werken. Daarnaast werken we samen met Stichting Nusantara, een landelijke organisatie, die veel kennis heeft van cultuurspecifieke zorg voor mensen met een Indische of Molukse achtergrond.

Op 31 oktober zette de voorzitter van Mentorschap Nederland in het Prinses Maxima Centrum in Utrecht (samen met bestuurders van tien andere instellingen uit de sector zorg en welzijn), zijn handtekening onder het Charter Diversiteit. Daarmee verbindt Mentorschap Nederland zich aan het werken aan meer diversiteit in alle Regionale Stichtingen Mentorschap.

Onafhankelijke audit en Commissie van Toezicht op Kwaliteit

Tot het kwaliteitssysteem waar de RSM mee werken behoort de uitvoering van externe audits. Dit gebeurt onder auspiciën van een onafhankelijke Commissie van Toezicht op Kwaliteit (CTK). De leden zijn daarvoor door de Rechtspraak benoemd als deskundige, om te rapporteren, of wordt voldaan aan de wettelijke kwaliteitsnormen, geregeld in het besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren. Elke mentor met drie of meer cliënten moet hieraan voldoen, dus ook de RSM (zij worden als rechtspersoon benoemd en geven mandaat aan de vrijwilligers om het mentorschap voor een of meer cliënten uit te oefenen).

Rapportages van de audits gingen naar de Commissie van Toezicht op Kwaliteit. En de commissie legt ook werkbezoeken af.

MN steunt de RSM bij het regelen van de audit, door het opstellen en onderhouden van een raamovereenkomst met het auditbureau en CTK.

Alle RSM konden met succes getuigen dat ze aan alle eisen voldoen.

Vanuit MN werden contacten onderhouden met de CTK, zowel ter signalering van aandachtspunten voor kwaliteitsbeleid als ook voor afstemming met LKB.

Klachtencommissie

In het kader van kwaliteitsborging is er een landelijke uniforme klachtenprocedure en een landelijke klachtencommissie. De Regionale Stichtingen Mentorschap hebben elk een klachtencontactpersoon, die onafhankelijk van de stichtingen bij klachten kan bemiddelen. Indien gewenst kunnen klachten worden behandeld door de landelijke klachtencommissie.

De landelijke commissie kreeg in 2017 één klacht, op de laatste dag van het jaar, de behandeling is dus in 2018.²

Het aantal klachten dat bij de RSM binnen kwam en met de inzet van de klachtencontactpersonen, werd opgepakt, was vijf (ook hier kwam één klacht eind van het jaar en is niet meer in 2017 afgehandeld).

Twee van deze vijf betrof geen verwijt maar meer een gewenste verbetering in de uitvoering waaraan vervolg gegeven kon worden.

² Zie voor de samenstelling van de landelijke klachtencommissie bijlage 2.

Tweemaal betrof het een situatie waarin onvoldoende 'klik' en vertrouwen was om door te gaan, eenmaal werd een andere persoon gezocht en eenmaal werd dit voorgelegd aan de rechtbank en werd een curator benoemd.

Eenmaal betrof het een situatie van een cliënt die geen mentor wilde. Dit werd voorgelegd aan de rechtbank. Na een periode zonder mentor werd beschikt om toch weer een mentorschap in te stellen. Het was voor de RSM niet mogelijk voor de cliënt waardevolle en gewenste uitoefening hieraan te geven, waarop besloten werd te zoeken naar een beroepsmentor.

De ervaringen worden in het Regio Vertegenwoordigers Overleg nader besproken, om van te leren.

De landelijke commissie was actief betrokken bij het overleg tussen MN en de Nederlandse Beroepsorganisatie Professionele Mentoren (NBPM), over mogelijkheden om ook klachten over beroepsmentoren, die niet door de mentor zelf kunnen worden opgelost, bij de landelijke commissie te kunnen voorleggen (zie paragraaf 2.4.).

2.2. Landelijke voorlichting en PR

Het bureau voert meerdere activiteiten uit om bekendheid met mentorschap en de bekendheid en vindbaarheid van de regionale stichtingen mentorschap te onderhouden en vergroten. Daarbij wordt bijgedragen aan de beantwoording van vragen.

Website www.mentorschap.nl en nieuwsbrief

De website geeft info over mentorschap en onze organisatie en wijst de weg naar de regio, voor wie een mentor nodig heeft of mentor wil worden. De contactgegevens en de informatie over wet- en regelgeving worden actueel gehouden en er worden regelmatige nieuwsberichten op geplaatst.

In 2017 bleef het aantal bezoekers bijna gelijk aan dat aantal in 2016: bijna 50.000 keer werd de site bezocht door bijna 40.000 unieke bezoekers.

Het gemiddelde aantal bezoekers per maand bleef ook nagenoeg ongewijzigd, nl. 3.400. In de maanden van de radiocampagne (eind augustus/begin september) waren er ruim 10.000 bezoekers (in 2016 was dit 5% meer) .

Er verscheen driemaal een nieuwsbrief, deze wordt verzonden via Mailchimp (e-mail nieuwsbrief met links naar mentorschap.nl), voor landelijke relaties en belangstellenden. De verzendlijst groeide van ruim 1300, eind 2016, tot bijna 1500, eind 2017 (exclusief bereik door het doorzenden door de Regionale Stichtingen Mentorschap).

Website www.GoedVertegenwoordigd.nl

Met de website en helpdesk www.goedvertegenwoordigd.nl wordt voorlichting gegeven aan familieleden van (soms) wilsonbekwame mensen. Dit gebeurt in samenwerking met de Brancheorganisatie Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI).

De site heeft een plaats op de officiële websites van de rijksoverheid en de rechtspraak. RSM wijzen in hun voorlichting op de site en gebruiken de site ook zelf. Meerdere rechtbanken bieden ook de flyer ter geleiding naar de site aan.

Het aantal bezoekers groeide gestaag. Het was in 2016 gemiddeld 8.000/maand en in

2017 gemiddeld 10.000 bezoekers/maand (totaal aantal in 2017: 118.840).

De site geeft bezoekers de mogelijkheid vragen en problemen voor te leggen aan info@goedvertegenwoordigd.nl. Hier wordt gemiddeld zo'n tienmaal per week gebruik van gemaakt. De redactieleden van de site zijn op basis van vrijwillige inzet beschikbaar voor de beantwoording van de vragen. Zij waren ook in 2017 weer in staat ieder met hun eigen deskundigheid de vele vragen wekelijks te beantwoorden. De ondersteuning van de redactie en het coördineren van de binnenkomende vragen wordt door Mentorschap Nederland gedaan.

In 2017 werd verder het nodige voorwerk verricht om de voorlichting over de mogelijkheden van een levenstestament te versterken.

Radiocampagne '*Mentor worden iets voor jou?*'

Onder deze titel ging op 21 augustus de radiocampagne van start, met als doel werving van belangstellenden om mentor te worden.

Er werd een persbericht gemaakt met als kop '300 cliënten wachten op een mentor'. Gedurende 14 dagen was de radiospot te horen op radio 1, 2 en 4, bij elkaar 150 keer. Door de regionale stichtingen werden in deze zelfde periode persberichten verstuurd en advertenties geplaatst in regionale en lokale kranten. Het aantal personen dat de site bezocht in de 4 weken vanaf de start was 6570 (94% van het aantal in 2016). Het aantal aanmeldingen tot medio september was 125, in de weken daarna kwamen er in meerdere regio's nog aanmeldingen bij. Geschat is dat een totaal aantal aanmeldingen van ongeveer 200. Hoewel de totale respons daarmee iets minder was dan in vorige jaren heeft het een wezenlijke bijdrage in de werving en naamsbekendheid gehad.

Deelname landelijke bijeenkomsten

Op 7 november namen wij met een stand deel aan de informatiemarkt op het jubileumcongres van de stichting Passiviteit en Dagelijks Leven in De Werelt in Lunteren. We hebben aan belangstellenden informatie uitgedeeld en veel mensen gesproken. Voor het Verenso najaarscongres op 30 november in de Reehorst in Ede hebben wij flyers in de congresmap laten doen.

Ondersteuning regio's: platform pr en uitbreiding toolkit

MN ondersteunt de RSM bij voorlichtingsactiviteiten door het organiseren van uitwisseling en ervaringen en door het beschikbaar stellen van voorlichtings- en pr-materiaal zoals folders, banners, pennen, notitieblokken, et cetera.

In juni kwam het Platform PR en Voorlichting bijeen. Het doel van deze platformbijeenkomsten is vooral om van elkaar te leren, ervaringen uit te wisselen, af te stemmen en krachten waar mogelijk te bundelen, tussen regio's en landelijke bureau. De deelnemers constateerden dat zij te weinig inspiratie kregen van deze bijeenkomsten. Daarom werd besloten deze uitwisseling onder leiding Mentorschap Nederland decentraal te organiseren. In 2018 wordt daarmee gestart.

Verder werden enkele nieuwe materialen in de toolkit opgenomen, zoals twee van de drie doelgroep folders. De derde folder zal zo snel mogelijk in 2018 verschijnen.

Om de regionale stichtingen te voorzien van alle informatie en het materiaal dat centraal ontwikkeld wordt, was een soort intranet ingericht: mentorschap.net. De kosten om hiervan gebruik te kunnen blijven maken werden echter dusdanig hoog, dat we besloten dit medium af te stoten. In de loop van 2017 werd een mogelijkheid gecreëerd van een DMS (Document Management System) gekoppeld aan een reeds door alle stichtingen op één na gehanteerd systeem Het Dossier.

Groei van het aantal mentoren en cliënten in 2017

Het aantal cliënten, voor wie het mentorschap wordt uitgeoefend, groeide van 2188 eind 2016 tot 2500 eind 2017 Dit is 14%.

Het aantal mentoren was eind 2016 2114 en eind 2017 2067 dit is een afname van 2%

De concrete aantallen ontwikkelden zich als volgt:

	Eind 2016	Eind 2017
Aantal ingeschreven mentoren	2114	2.067
Aantal cliënten met mentor benoemd (met beschikking)	2188	2500
Aantal koppelingen rond, maar aanvraag nog bij rechtbank	123	121
Aantal cliënten wachtend	438	368

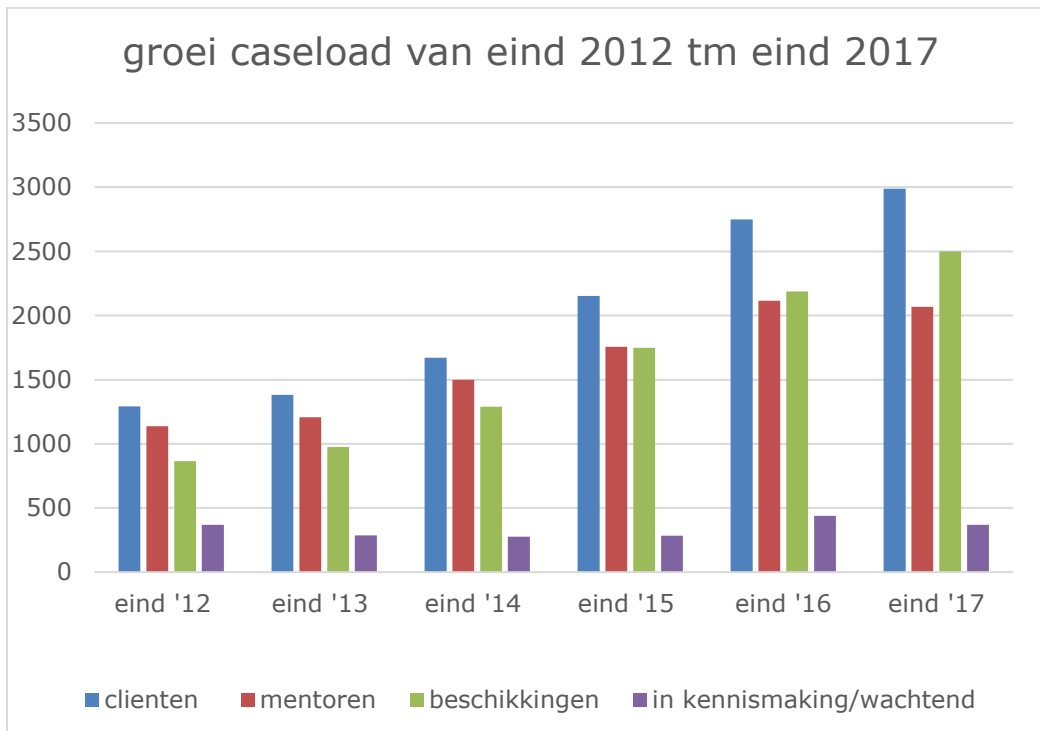
De verdeling van cliënten, voor wie een mentor is benoemd, naar doelgroep, is als volgt:

	Eind 2016	Eind 2017
Psychogeriatric	23%	25%
Verstandelijke beperking	42%	49%
Psychische/psychiatrische problematiek	12%	14%
Overig (bijv. NAH) en/of	2%	7%
(nog) niet gespecificeerd	21%	6%
totaal	100%	100%

Verhoudingsgewijs is het aandeel volwassenen met een verstandelijke beperking gegroeid.³

In de navolgende grafiek staat de ontwikkeling van het aantal cliënten en mentoren vanaf 2012.

³ De gegevens komen uit het registratieprogramma 'Het Dossier' waar op een enkele na, alle RSM mee werken. In 2016 was dit nog relatief vaak niet ingevuld.

2.3. Ondersteuning besturing en bedrijfsvoering van de Regionale Stichtingen Mentorschap

Waar gewenst wordt uitwisseling georganiseerd over aspecten van besturing en bedrijfsvoering. Naast kwaliteit gaat het vooral om efficiënte organisatie en financiële continuïteit.

De kerntaken van de RSM worden bekostigd uit de jaarlijkse bijdrage van cliënten, die zij conform regels van J en V moeten voldoen (en waar zo nodig bijzondere bijstand voor kan worden verkregen). Deze wijze van bekostiging vraagt een voldoende omvang van caseload van cliënten en voldoende efficiënt werken.

In de periode 2013 -2016 was er, na startsubsidies van VWS, nog een beperkte cofinanciering van VWS, via MN, voor de regionale stichtingen.

In 2017 was er geen cofinanciering vanuit VWS meer voor de RSM.

Monitoring ontwikkeling caseload en kosteneffectiviteit

Met behulp van halfjaarlijkse inventarisatie van kengetallen betreffende begrotingen en begrotingsrealisatie, en bespreking in het penningmeestersoverleg, wordt de continuïteit bewaakt, worden knel- en verbeterpunten besproken en wordt bezien of en welke gezamenlijke acties vanuit de vereniging gewenst en mogelijk zijn.

In februari en september vond penningmeestersoverleg plaats. Behalve Mentorschap Noord gaven alle RSM aan dat ze continuïteit kunnen bieden. Op verzoek van Noord werd meegedacht over de steunmogelijkheden, dit kon na overleg met verschillende (buur)stichtingen de nodige follow-up krijgen.

Verder werden onder andere de AOIC's verzameld en besproken en er werd gesproken

over wensen en mogelijkheden van gebruik van gegevens uit Het Dossier voor (het bewaken van) het factureren en de financiële administratie.

Ook werd gesproken over de beroepsaansprakelijkheidsverzekering die De Rechtspraak vereist en werden afspraken gemaakt over uitbreiding van de gezamenlijke polissen.

Verkenning overdracht taken Stichting Mentorschap Dossier

Op een na maken alle stichtingen mentorschap gebruik van het online registratieprogramma "Het Dossier". Dit programma werd ontwikkeld vanuit de Stichting Mentorschap Rotterdam. Op initiatief van verschillende stichtingen werd eind 2014 de stichting Mentorschap Dossier opgericht, om als licentienemer te dienen voor gebruik door de andere stichtingen. Het werk van de Stichting Mentorschap Dossier is voor de RSM van grote betekenis en ook voor MN. Vanuit deze stichting ontvangt MN maandelijks de tellingen van cliënten en mentoren.

In 2017 vond op verzoek van Stichting Mentorschap Dossier een gezamenlijk onderzoek plaats van de wenselijkheid en mogelijkheden om de taken van de stichting onder te brengen bij MN. Dit leidde tot de intentie en voorbereidingen voor overdracht per begin 2018.

2.4. Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging

De landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging is gericht op het verbeteren van (voorwaarden voor) goede vertegenwoordiging van mensen die wilsonbekwaam zijn of worden. Daarbij gaat het om het scheppen en verbeteren van landelijke voorwaarden voor exploitatiemogelijkheden van de regionale stichtingen.

Ministeries van VWS en J en V

Met VWS was er het nodige contact in verband met de verslaglegging en financiële verantwoording van het project voorlichting dat in de periode 2013 -2016 door VWS werd gesubsidieerd.

Er werd verder op verzoek vanuit VWS deelgenomen aan de klankbordgroep van het onderzoek 'vertegenwoordiging en pgb', dat VWS liet uitvoeren. In afwachting van beleid van VWS maakte MN een handreiking voor RSM met betrekking tot taken en taakverdeling mentor en bewindvoerder voor cliënten met pgb.

Met het Ministerie van J en V vond oriënterend overleg plaats over een mogelijk te starten project, ter verkenning en ontwikkeling van mogelijkheden voor begeleiders binnen de jeugdzorg, om mentorschap te bieden voor cliënten die, als ze 18 worden, (nog) niet goed zelfstandig voor zichzelf kunnen zorgen.

Expertgroep CBM van LOVCK en Landelijk Kwaliteitsbureau (LKB); aankondiging evaluatie Wet wijziging Curatele, Beschermingsbewind en Mentorschap (CBM)

Er vond tweemaal overleg plaats met ketenpartners en LKB en eenmaal met de expertgroep.

Punten waren (o.a.) de praktische uitwerking van de kwaliteitseisen in toetsingsnormen (zgn. NBA protocol) en de uitwerking van de eis "passende opleiding".

Over beide was veel discussie. Met name over 'dubbel' toezicht door de accountant/deskundige én LKB direct (door opvragen van info die al gecontroleerd was, bijvoorbeeld VOG's en diploma's) en ook over geschikte opleidingen en over de verplicht gestelde beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor mentoren.

In juli vond een bilateraal overleg plaats tussen het bestuur van MN en de expertgroep van LOVCK. De gesignaleerde knelpunten werden besproken, maar zonder effect. De expertgroep gaf aan weinig te willen en kunnen doen aan de ervaren bureaucratie. De suggestie luidde om de punten in te brengen bij de evaluatie van de Wet wijziging Curatele, Beschermingsbewind en Mentorschap, gepland voor eind 2017 en begin 2018. Hiervoor werd bij onze leden geïnventariseerd, hoe zij de nieuwe wet ervaren en wat knel- en verbeterpunten zijn. Dit gaf bevestiging van het al eerder gesignaleerde punt betreffend de formalistische wijze van monitoring door het Landelijk Kwaliteitsbureau als knelpunt, met veel onnuttige administratieve last van dien.

NBPM en BPBI

Met de Nederlandse Beroepsvereniging voor Professionele Mentoren (NBPM) en Branchevereniging van Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI) werd contact onderhouden ter voorbereiding op het overleg met LKB en expertgroep. Met NBPM werd voorts gewerkt aan een voorstel voor een gezamenlijke klachtencommissie en zodanige bijstelling van de opzet, dat ook klachten over leden van NBPM aan de landelijke commissie kunnen worden voorgelegd.

Een deel van de leden van de BPBI biedt ook mentorschap. Met BPBI vond, aansluitend op het overleg met NBPM, ook overleg plaats over wensen/mogelijkheden van en voor cliënten om klachten over mentorschap aan de landelijke commissie te kunnen voorleggen.

Alliantie Financieel Veilig Ouder worden

MN participeert in de "Alliantie Financieel Veilig Ouder worden". Deze Alliantie wil bewerkstelligen dat financieel misbruik beter wordt gesignaleerd en effectief aangepakt, en dat er betere voorlichting wordt gegeven om misbruik te voorkomen.

Mentorschap kan een rol spelen bij signalering en ook bij aanpak. Vaak is de dader ook zo bij de zorg (beslissingen) betrokken dat voor aanpak een (tijdelijk) mentorschap nodig is, om goede zorg te regelen.

Met deelname wordt beoogd de rol van de mentor voor ketenpartners duidelijk te maken. MN kon hierbij wijzen op inzet van Mentorschap West-Brabant die hier in haar regio aan werkt.⁴

⁴ MN ontving een donatie van € 2000 ten bate van West-Brabant, deze werd hiervoor beschikbaar gesteld

Aanjaagteam en schakelteam verwarde personen

Vanuit het bureau van het Aanjaagteam wordt een landelijk overleg georganiseerd van actoren die een rol kunnen spelen bij opvang en preventie van mensen met psychische aandoeningen die soms ernstig verward gedrag kunnen vertonen. Mentorschap Nederland werd gevraagd hieraan deel te nemen, omdat een mentor soms door de persoon te vertegenwoordigen een brug kan helpen bouwen tussen de persoon en de opvang.

Er was contact met het bureau over scholingsbehoeften.⁵

Kerngroep Palliatieve Zorg

De kerngroep is een "denktank", gevormd op eigen initiatief vanuit veldpartijen en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan VWS en ZonMw over het Nationaal plan palliatieve zorg. De kerngroep wordt ondersteund door Agora.

MN is deelnemer in de kerngroep. Er waren vier bijeenkomsten.

Met onze deelname bevorderen we bekendheid met het mentorschap. Ook kunnen we in de kerngroep kennis nemen van ontwikkelingen en mogelijkheden voor scholing voor mentoren.

Stichting tot steun aan mentorschap

De stichting zet zich in voor werving van financiële middelen, ter aanvulling op beschikbare middelen van MN, voor werving en scholing van mentoren.

Met de Stichting werd contact onderhouden. Er werd een bijdrage verkregen voor de radiocampagne.⁶

⁵ Uit de enquête scholingsbehoefte kwam niet direct een specifieke behoefte naar voren. Bij de nadere analyse van de enquête wordt dit nog nader gezien (zie paragraaf 2.1)

⁶ Zie www.steunmentorschap.nl

3. Organisatie in 2017

3.1. Bestuur, ondersteuningsgroep en ALV

Bestuur

De bestuursleden zijn bij meerderheid afkomstig uit de kring van besturen van de Regionale Stichtingen Mentorschap. Enkele bestuursleden zijn benoemd op grond van hun specifieke expertise en bekendheid en betrokkenheid bij organisaties van cliënten in de zorg, voor wie mentorschap van belang is.

Het bestuur kent commissies van bestuursleden voor kwaliteit, voorlichting en PR en strategie en financiering. Door deze commissies wordt beleid voorbereid en sturing gegeven aan (project)activiteiten op het betreffende gebied.

Er is ook een externe ondersteuningsgroep van deskundigen.

De samenstelling van het bestuur en de ondersteuningsgroep vindt u in bijlage 2.

Daarin is tevens de samenstelling opgenomen van de Commissie van Toezicht op Kwaliteit en de Landelijke Klachtencommissie.

In 2016 werd gestart met een werkwijze waarbij vanuit het bestuur jaarlijks contact onderhouden wordt met de besturen van de RSM, ter kennismaking en signalering van punten voor het bestuur.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam zeven keer in vergadering bijeen.

Tijdens deze vergaderingen werd sturing gegeven aan de activiteiten zoals in het voorgaande hoofdstuk beschreven. Ook werden daar de Algemene Ledenvergaderingen voorbereid.

ALV

Het hoogste beleidsbepalende orgaan van de Landelijke Vereniging is de Algemene Leden Vergadering (ALV). Er vonden twee algemene ledenvergaderingen plaats, waarin de hoofdlijnen van activiteiten die in dit verslag staan beschreven, werden besproken en bepaald.

Daarbij worden, aansluitend op de ALV, themadiscussies georganiseerd rond onderwerpen en ontwikkelingen waar bij besturen behoefte aan wordt gesignaleerd.

In april werd gesproken over wensen/mogelijkheden om een betere financiering te bepleiten voor het mentorschap. Dit, omdat de vergoedingen nauwelijks geheel kostendekkend zijn en ze tegelijk soms een flink knelpunt vormen voor cliënten. Met name voor hen die vanwege inkomen of spaargeld (net) niet voor bijzondere bijstand in aanmerking komen. Het bestuur neemt de suggesties mee in landelijke contacten (o.a. evaluatie CBM).

In oktober was het thema het naderende inwerking treden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en wat dit betekent voor het privacy beleid van de RSM.

De discussie leverde het voorstel op om gezamenlijk nader te onderzoeken welke verbeteringen in ons systeem van werken nodig zijn en de nodige verbeteringen gezamenlijk aan te pakken. Dit werd eind 2017 opgestart.

3.2. Bureau

Het bureau werkte mee aan de beleidsvoorbereiding en zorgde voor de uitvoering van activiteiten zoals door het bestuur bepaald. Daarbij werden de nodige contacten onderhouden met de regiocoördinatoren en -besturen en ook contacten met derden. De samenstelling van het bureauteam staat in bijlage 2.

De financiële administratie werd, evenals voorgaande jaren, verzorgd door de heer S.K. Chen, bureau Kennis Centrum Gezondheidszorg te Zevenhuizen.

Het bureau verhuisde eind 2016, samen met een aantal andere organisaties, naar het huidige kantoorgebouw, Koningin Wilhelminalaan 3 in Utrecht.

Met de gezamenlijke verhuizing werd beoogd om facilitair te blijven samenwerken (delen kantoor- en vergaderfaciliteiten), en ook te kijken of en hoe verder over en weer appel op elkaars kennis en kunde kan worden gedaan waar dat voor ieders missie van waarde is.

Het organiseren van een gezamenlijke receptie/ontvangstinformatie vroeg -en vraagt- nog de nodige aandacht, om gasten voldoende entree te geven en de weg in het gebouw te wijzen naar alle organisaties.

Samen met andere huurders (zgn. platform KW3) werd op 23 maart 2017 een gezamenlijk symposium gehouden, waar Kim Putters van SCP een inleiding hield en waar meerdere organisaties waaronder MN een workshop hielden om genodigden kennis te laten maken met hun werk en zich samen te buigen over actuele thema's.

Dit was succesvol en zal mogelijk worden herhaald.

Bijlage 1: Statutair doel en middelen

De vereniging heeft ten doel:

- a. het ondersteunen van zelfstandige regionale rechtspersonen welke als doelstelling hebben de desbetreffende regio te voorzien van een pool van vrijwilligers die bereid zijn mentorschapstaken uit te oefenen, op grond van gerechtelijke benoeming van de desbetreffende rechtspersoon of aangesloten vrijwilliger;
- b. het bevorderen van de kennisdeling verband houdende met het onder a. genoemde en het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van het mentorschap;
- c. het bijdragen aan de toename van het aantal mentoren in Nederland, de ontwikkeling van competenties van mentoren en coördinatoren en het stimuleren van lokale initiatieven;

en voorts al hetgeen met één of ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De vereniging tracht haar doel te bereiken door:

- a. het faciliteren van haar leden bij hun taakuitoefening betreffende het voorzien in goed mentorschap, en bevorderen van voorwaarden hiervoor;
- b. public relations en voorlichting geven met betrekking tot het mentorschap;
- c. het ontwikkelen, presenteren en implementeren van effectieve en efficiënte instrumenten en methoden;
- d. het fungeren als spreekbuis van de leden en als landelijk aanspreekpunt voor bijvoorbeeld het Landelijke Overleg van Kantonsectorvoorzitters (LOK), de Rijksoverheid en derden; en voorts door
- e. het aanwenden van alle andere wettige middelen welke voor het bereiken van het gestelde doel nuttig of nodig worden geacht.

De vereniging beoogt niet het maken van winst.

Bijlage 2: Samenstelling bestuur en bureau, ondersteuningsgroep, Commissie van Toezicht op Kwaliteit en Landelijke Klachtencommissie

Bestuur

Naam	Achtergrond van waaruit toetreden *)
Dhr. mr. J.P.H. (Henk) Brandt, voorzitter	Stichting Mentorschap Midden Nederland
Dhr. D. (Dirk) Boomstra, penningmeester	Business controller met brede ervaring financieel management en projectbeheersing
Dhr. R.J. (Rob) Monen (tot 11 oktober 2017)	Stichting Mentorschap Noordwest Holland
Mw. H.W.A. (Henny) Vermolen (tot 11 oktober 2017)	Bestuurder in de zorg, o.a. LP GGZ
Dhr. G.F. (Gerard) van Pijkeren (tot april 2017)	Toezichthouder in zorg en beleids- en advieservaring
Mw. M.J.G.I. (Marion) van Hellenberg Hubar (tot april 2017)	Pr- en organisatieadviseur
Mw. drs. A.A.M. (Lydia) Hogeling (tot oktober 2017; vanaf oktober 2017 adviseur van het bestuur)	Stichting Mentorschap Haag en Rijn
Mw. M. (Marlies) Oggel	Stichting Mentorschap Zeeland
Dhr. ir. A.M. (André) van Beurden	Stichting Mentorschap Overijssel Gelderland

*) Bestuursleden nemen deel aan het bestuur op persoonlijke titel.

Bureau

Naam	Functie en functieomvang
Mevr. D. (Diana) Dijkstra	Medewerker bureau en communicatie (30 uur/week)
Mevr. Ph. (Philien) Blok	Projectleider deskundigheidsbevordering en kwaliteit (18 uur/week)
Dhr. L. (Lex) van Wijk	Bureau-ondersteuner (vrijwillige inzet, 4 uur/week, vanaf 1 oktober)
Dhr. ir. N.Q.M. (Nico) Heinsbroek	Directeur (32 uur/week)

Ondersteuningsgroep en adviseurs

Naam	Functieachtergrond
Dhr. J. (Jan) Martens	Mentor, voormalig beleidsadviseur Platform VG
Mevr. dr. D.P. (Dorothea) Touwen	Wetenschappelijk stafmedewerker ethiek Leids Universitair Medisch Centrum
Dhr. mr. C. (Kees) Blankman	Wetenschappelijk onderzoeker en universitair docent Familie- en Gezondheidsrecht, VU Amsterdam en tevens plv. rechter
Dhr. H. (Herman) Post	Senior beleidsmedewerker/manager Alzheimer Nederland
Dhr. drs. C.J.G. (Kees) Theeuwes	Voormalig adviseur RvB Zorggroep Thebe, oud voorzitter MNN
Dhr. W.J. (Wim) van Minnen (ondersteuner strategievorming)	Diverse bestuurs- en RvT-functies
Dhr. F. (Frans) Copier	Oud-voorzitter Mentorschap Midden- en Noordoost Brabant en oud-bestuurslid Mentorschap Nederland

Commissie van Toezicht op Kwaliteit

Naam	Achtergrond van waaruit toegetreden
Dhr. mr. I. Jansen, voorzitter	o.a. werkzaam geweest bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie, gezondheidsrecht en familierecht
Mevr. mr. M. Schrik-van Bodegom	o.a. (universitair) docente bestuurs- en gezondheidsrecht en voorlichtster voor de stichting Alzheimer Nederland
Dhr. mr. P.W.H.M. Francissen	o.a. werkzaam geweest bij Ministerie van VWS op terrein van patiëntenrechten
Mevr. drs. M.I. Veltman, secretaris	o.a. vennoot en adviseur Meulmeester & Veltman, adviesbureau in zorg en welzijn, o.a. WMO, AWBZ en kwaliteitszorg

De leden zijn benoemd door de rechtbank 's Hertogenbosch als deskundige artikel 11 besluit kwaliteitseisen CBM, om verslag te doen aan de rechtbank over de kwaliteit van het werk van de stichtingen.

De commissie wordt desgevraagd door MN gefaciliteerd.

Landelijke klachtencommissie

Naam	Achtergrond/kennis/ervaring
Dhr. Mr W.J. Verjans, voorzitter	o.a. voorheen kantonrechter Rechtbank Zeeland West Brabant
Dhr. mr. S. Jansen (vice voorzitter)	o.a. voorheen beleidsadviseur V en J en plv. kantonrechter, ervaring als lid klachtencommissie zorginstelling
Mevr. C. Van Nierop, secretaris	o.a. ervaring als coördinator Stichting Mentorschap Rotterdam e.o.
Dhr. A. van der Cingel	o.a. ervaring als bestuurslid Stichting Mentorschap Noord West Holland
Dhr. J.C. Visser	o.a. ervaring als rijksambtenaar met beleid in de gezondheidszorg en ervaring als mentor

De commissie functioneert onafhankelijk en wordt desgevraagd door MN gefaciliteerd.

Bijlage 3: Stichtingen Mentorschap en contactpersonen ⁷

Mentorschap Noord

Teamleider	Hilde	Blankman (vanaf 1-4-2017 tot 1-10-17)
Friesland en Noord Groningen	Jannie	Krol
Zuid Groningen en Drenthe	Bob	Pieters

Mentorschap Overijssel Gelderland

Teamleider	Hilde	Blankman
Achterhoek, Rozendaal, Rheden	Henk	Rietman
Salland, Twente en Brummen	Bob	Pieters
Noord Veluwe-Kop van Overijssel, Apeldoorn	Sieger	Vries, de
Arnhem, Ede, Nijmegen, Betuwe	Hanneke	Hochstenbach
Salland, Twente, Achterhoek	Erica	Simonse

Mentorschap Noordwest en Midden

Directeur	Anne	Slingerland
	Ingeborg	Cingel, van der
Regio Utrecht	Roza	Welsing
Regio Zuid-Holland Zuid	Marianne	Ouden, den
Regio Flevoland en 't Gooi	Anne	Weijzenfeld
Regio Zuid en Midden Kennemerland	Margreet	Huijkman
Regio Amstelland en De Meerlanden	Ingeborg	Cingel, van der
Regio Zaanstreek en Waterland		
Regio Noord Kennemerland	Patrick	Komen
Regio Noord-Holland Noord		
Regio West Friesland + Kop van NH	Jennifer	Schneijder

Mentorschap Amsterdam

Directeur	Jeanette	Krijnen
Coördinator	Ellen	Bremerman
Coördinator	Patrick	Filemon

Mentorschap Haag en Rijn

directeur	Lydia	Hogeling (per 1-7-2017)
Regio Haaglanden	Ellen	Vos
Regio Leiden	Herma	Kappert
	Kees	Korsman (per 1-3-2017)
	Wendy	Veen, van (per 1-3-2017)
Regio Delft/Westland/Oostland	Gera	Fokkens
Regio Gouda	Daniëlle	Steenis, van

⁷ Situatie april 2018 (tussen haakjes indien in 2017 afwijkend). Zie verder www.mentorschap.nl

Mentorschap Rotterdam e.o.

Rotterdam
Nieuwe Waterweg Noord, Lansingerland,
Capelle & Krimpen a/d IJssel
Zuid-Hollandse Eilanden

Anita	Haveman
Ann	Dekker (per 1-12-2017)
Janneke	Niemantsverdriet

Mentorschap Zeeland

Coördinator
Secretariaat
Consulent

Lian	Colijn
Marij	Claerhout
Ineke	Jongepier

Mentorschap West Brabant

Regio Bergen op Zoom e.o.
Regio Breda e.o.

Jacqueline	Herrema
Leandra	Durville

Mentorschap Midden- en Noordoost Brabant

Coördinator
Administratief medewerker

Hester	Berg, van den
Marion	Erp, van (per 1-11-2017)

Mentorschap Zuidoost Brabant

Directeur
Manager
Medewerker

Ans	Verdonck (tot 1-1-2018)
Patrick	Vermeeren (vanaf 1-12-2017)
Anja	Lissone

Mentorschap Limburg

Coördinator
Consulent
Administratie
PR

Rekha	Ramsaran
Wim	Eijk, van
Margaret	Lechner
Thijs	Scheepers

Bijlage 4: lijst van gebruikte afkortingen

ALV	De Algemene Leden Vergadering van de vereniging Mentorschap Netwerk Nederland, waar vertegenwoordigers van de besturen van de aangesloten stichtingen aan deelnemen
BPBI	Brancheorganisatie Professionele bewindvoerders en Inkomensbeheerders
LKB	Landelijk Kwaliteitsbureau (van de Rechtspraak, gevestigd in Den Bosch)
LOVCK	Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton
LP GGz	Landelijk Platform GGz
MN	Mentorschap Nederland, de naam waaronder de landelijke vereniging zich profileert
MNN	Mentorschap Netwerk Nederland, de statutaire naam waaronder de vereniging bij de Kamer van Koophandel is geregistreerd
NBPM	Nederlandse Beroepsvereniging voor Professionele Mentoren
RSM	Regionale Stichting(en) Mentorschap
J en V	Ministerie van Justitie en Veiligheid
VOG	Verklaring Omtrent Gedrag
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
ZonMw	Financier van zorgonderzoek en kennisontwikkeling rond zorg